

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	I.C.M. van de Klundert	Datum	10 februari 2022
Doorkiesnummer	030 - 28 64115	Kenmerk	9697622/20220208IK
E-mail	i.van.de.klundert@utrecht.nl	Onderwerp	Reactie Burgeragendering Urgente maatregelen klimaatcrisis en ecologisch crisis
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Energie

Geachte leden van de raad,

Op verzoek van uw raad reageren we in deze brief op de 'Burgeragendering Urgente maatregelen klimaatcrisis en ecologische crisis'. We geven eerst een algemene reactie op deze burgeragendering en zullen daarna per ingebracht punt een reactie geven.

Algemene reactie op burgeragendering

Wij waarderen het zeer dat de initiatiefnemers de moeite nemen om met uw raad in debat te gaan over klimaat en biodiversiteit. Deze onderwerpen gaan ons aan het hart en wij zetten ons in om binnen onze mogelijkheden een bijdrage te leveren aan het oplossen van het klimaat- en biodiversiteitsprobleem. Tegelijk zijn we ons bewust van het feit dat we deze problemen niet alleen op het grondgebied van de gemeente Utrecht kunnen oplossen. Het klimaat- en biodiversiteitsprobleem is een fundamenteel en complex probleem en vraagt op alle schaalniveaus maatregelen om tot oplossingen te komen. Van het internationale Klimaatakkoord zoals gesloten in Parijs tot en met de inwoners van onze stad; iedereen moet z'n steentje bijdragen. We dagen de initiatiefnemers en uw raad dan ook uit om in het debat gezamenlijk met concrete en effectieve voorstellen te komen die de gemeente kan nemen, bovenop alle maatregelen die we nu al nemen.

Wees eerlijk over de klimaatcrisis en de ecologische ramp die ons voortbestaan bedreigen. Maak Utrechters meer bewust van de noodzaak voor grootschalige verandering.

We zijn ons zeer bewust van de noodzaak om nu te handelen als het gaat om het klimaat en de biodiversiteit. De steeds alarmerende rapporten die over deze thema's verschijnen voeden de urgentie om hiermee aan de slag te zijn. We vinden het niet effectief om richting inwoners in rampscenarië's of afkeurende oordelen te communiceren. We willen alle inwoners meenemen, ook als ze nu (nog) niet bewust met klimaat of biodiversiteit bezig zijn. Bewoners die al gemotiveerd zijn om hun bijdrage te leveren ondersteunen we bijvoorbeeld bij de verduurzaming van hun woning of een groen bewonersinitiatief. Voor andere bewoners is de klimaat- of biodiversiteitscrisis niet altijd een doorslaggevend argument om aan de slag te gaan. We benaderen deze bewoners op andere manieren bijvoorbeeld om het comfort in hun woning te verbeteren, de woning toekomstbestendig te

maken of door besparingen op de energierekening. Dit doen we bijvoorbeeld op het moment dat ze hun woning toch gaan verbouwen, verhuizen of onderhoud plegen. En we doen dit ook door bijvoorbeeld ook fietsen in de stad de makkelijkste en snelste keuze te maken.

Doe wat nodig is om biodiversiteitsverlies te stoppen en verminder de uitstoot van broeikasgassen. Doe dit op een rechtvaardige manier.

In Utrecht werken we al geruime tijd aan de energietransitie. Door 1) energie te besparen, 2) duurzame energie op te wekken en 3) en door buurt voor buurt over te stappen op een duurzame manier van koken en onze huizen verwarmen stappen we over op duurzame energie. Met deze aanpak boeken we vooruitgang en zien we de afgelopen jaren een dalende trend in de CO₂ -emissie van de stad van 21% per inwoner (in de periode 2015-2019). We hebben in Utrecht niet veel ruimte om grootschalig elektriciteit duurzaam op te wekken en ook de duurzame warmtebronnen liggen in Utrecht niet voor het oprapen. De uitdaging is om iedereen in beweging te krijgen. We bieden inwoners en bedrijven op verschillende manieren ondersteuning om aan de slag te gaan. Denk bijvoorbeeld aan het JouwHuisSlimmer loket voor advies over jouw woning, het aanbieden van duurzaamheidsleningen voor zonnepanelen en isolerende maatregelen, het energieloket voor bedrijven en het Initiatievenfonds voor de ondersteuning van buurtinitiatieven. Voor een volledig overzicht van de ondersteuning die we bieden aan inwoners en bedrijven verwijzen we naar [Energie | Gemeente Utrecht](#).

We zijn het met de initiatiefnemers eens dat de energietransitie op een rechtvaardige manier tot stand moet komen. Het is een uitdaging om te zorgen dat een overstap naar duurzame verwarming voor het overgrote deel van de inwoners woonlastenneutraal is. We dringen bij de landelijke overheid aan op een structurele oplossing, omdat wij als stad zelf niet de financiële middelen hebben om dit voor elke inwoner te kunnen dragen.

De afgelopen jaren hebben onze ambities en inspanningen voor biodiversiteit een structurelere plek gekregen in beleid, programma's en projecten in uitvoering. We hebben afgesproken in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 dat het groen in de stad meegroeit met de stad. We gaan proactief aan de slag om groen in de stad toe te voegen en zien dit als integraal onderdeel van de ontwikkelopgave van de stad. Ook hebben we een methodiek aangekondigd om de biodiversiteit in de stad te meten ([raadsbrief](#) Biodiversiteit indicatoren en monitoring, 5 oktober 2021) en gaan we op deze manier structureel inventariseren hoe het met de biodiversiteit in de stad staat. We leveren onze bijdrage door bijvoorbeeld meer groen ecologisch te beheren, de aanleg van groene daken te subsidiëren, faunapassages aan te leggen en te zorgen dat dieren voldoende nest- en foerageerplekken in de stad hebben. We betrekken inwoners hier actief bij via social media, het Platform Stadstuinieren (Buurtnatuur030), communicatiecampagnes als waterproof030 en via natuur- en milieu educatieve activiteiten en programma's, die de Stichting Utrecht Natuurlijk in opdracht van de gemeente uitvoert. Ook hier geldt dat voor het behoud van biodiversiteit meer nodig is dan wij in de stad kunnen doen. De biodiversiteit in de stad wordt ook bepaald door invloeden van buitenaf. Als er onvoldoende natuurlijke leefgebieden zijn voor dieren in de omgeving van de stad of als het gebruik van pesticiden negatieve gevolgen voor dieren heeft, kunnen we dit als stad niet oplossen. Bovendien hebben we beperkte ruimte in de stad en ook de gemeentelijke financiën zijn onvoldoende om alle benodigde investeringen te doen.

We vinden het belangrijk om te benadrukken dat we als gemeente niet overal op kunnen sturen. We maken geen wetten, we gaan niet over de belastingen en veel maatregelen zijn effectiever als ze landelijk of Europees niveau worden ingevoerd. We werken daarom hard om op alle niveaus de juiste voorwaarden voor het aanpakken van het klimaat- en biodiversiteitsprobleem voor elkaar te krijgen.

Laat burgers beslissen over een rechtvaardige transitie door het oprichten van een Utrechts Burgerberaad dat een leidende rol speelt in de besluitvorming.

We betrekken inwoners actief bij beleid en projecten via inspraak- en participatietrajecten. Via Jouwhuislimmer boden we in 2020 ruim 3000 inwoners informatie en ondersteuning bij het isoleren van hun woning, er hebben ruim 2000 bewoners, deels door loting geselecteerd, meegepraat over de Energievisie en in Overvecht Noord zijn we het afgelopen jaar met ongeveer 2000 bewoners in gesprek geweest. Dit naast alle inspraaktrajecten die we ook doen bijvoorbeeld voor de Visie Klimaatadaptatie Utrecht. Ook zijn we structureel in overleg met inwoners via wijkplatformen, de ondersteuning van buurtinitiatieven en belangenorganisaties zoals de lokale natuur-en milieugroepen (MAGIE).

Mede op basis van onze inmiddels ruime ervaring willen we u meegeven dat het voor het opzetten van een burgerberaad van belang is vooraf goed na te denken over het doel, resultaat en de vorm van zo'n beraad. Vooraf moet goed worden afgesproken wat met de resultaten van een beraad wordt gedaan en hoe uw raad deze mee zou nemen in besluitvorming. Dit vraagt vooraf formuleren hoe het burgerberaad aanvullend is op alle andere inspanningen die we doen, wat mogelijke consequenties zijn voor de nu lopende projecten en heb reële verwachtingen. In 2015 hebben we via [Stadsgesprekken Energie](#) (15 september 2015) met circa 160 gelote inwoners een Energieplan gemaakt. Uit de evaluatie bleek dat onder de deelnemers aan het gesprek het plan breed werd gedragen. Hoe het draagvlak bij de inwoners was, die niet hadden deelgenomen aan het stadsgesprek is niet duidelijk. Het beeld was niet dat het feit dat bewoners de voorstellen in het stadsgesprek hadden ontwikkeld, deze voorstellen daarom op meer of bredere steun in de stad konden rekenen. Een burgerberaad betekent niet per definitie dat het draagvlak voor maatregelen wordt verhoogd. Er leven nu eenmaal verschillende opvattingen in de stad. We staan open voor nieuwe concrete ideeën op dit thema en wachten met belangstelling het debat hierover af. Voor de volledigheid: intensiveringen zoals het instellen van een burgerberaad hebben financiële consequenties die niet zijn voorzien in de Programma's Duurzaamheid of Openbare Ruimte en Groen.

We kijken uit naar het debat in uw raad met de indieners van de burgeragendering. We zijn benieuwd welke voorstellen voor concrete maatregelen uit het debat naar voren komen. Met name over hoe we meer inwoners in de stad in beweging krijgen voor een beter klimaat.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,